

Kommentarer till BNP-beräkningarna

Fjärde kvartalet 2022

Kommentarer till BNP-beräkningarna

Producent SCB, Statistiska centralbyrån
Nationalräkenskaperna
115 26 Stockholm

Förfrågningar nrinfo@scb.se

Det är tillåtet att kopiera och på annat sätt mångfaldiga innehållet.
Om du citerar, var god uppge källan på följande sätt:
Källa: SCB

Comments to quarterly and annual GDP

Producer Statistics Sweden,
National accounts
SE-115 26 Stockholm, Sweden

Enquiries nrinfo@scb.se

It is permitted to copy and reproduce the contents in this publication.
When quoting, please state the source as follows:
Source: Statistics Sweden, Comments to quarterly and annual GDP .

URN:NBN:SE:SCB-2019 NR01TI1901_pdf

Denna publikation finns enbart i elektronisk form på www.scb.se
This publication is only available in electronic form on www.scb.se

Innehåll

Korrigerig 2023-03-06	3
Korrigerig med anledning av sent inkommen uppdatering om utrikeshandeln	3
Sammanfattning	5
Svag inhemsk användning sänkte BNP	5
Lägre investeringar i fasta tillgångar och lager	6
Lägre förädlingsvärde i näringslivet	7
BNP per capita vänder ner	8
Offentlig konsumtion	9
Konsumtionen i offentliga myndigheter ökade	9
Kommunernas konsumtion ökade	9
Ökad konsumtion inom regionerna	10
De statliga konsumtionsutgifterna minskade	10
Inkomster och sparande	11
Fortsatt fallande real disponibel inkomst	11
Hushållens sparande minskade.....	12
Elstödet påverkade hushållens inkomster och sparande fjärde kvartalet	12
Underskott i de offentliga finanserna	13
Elstödet i de offentliga finanserna.....	13
Avstämning	14
Avstämning av fjärde kvartalet 2022	14
Extremvärden i säsongrensningen.....	16
Revideringar	17
Revideringar av produkträkenkaperna (BNP).....	17
Revideringar av sektorräkenkaperna.....	21
Tidsserie BNP-revideringar.....	22

Korrigerig 2023-03-06

Korrigerig med anledning av sent inkommen uppdatering om utrikeshandeln

Som en anledning av sent inkomna uppgifter om utrikeshandeln genomfördes en korrigerig utöver de revideringar som ingår i den ordinarie revideringspolicyn. Korrigeringen påverkar enbart det fjärde kvartalet 2022 i faktiska tal och avser ändringar i källan för beräkning av exporten av varor. Ändringen i varuexporten påverkar dock andra delar av beräkningarna och därmed även de avstämningskorrigeringar som görs av både användnings- och produktionssida.

Nedan följer en sammanställning av korrigeringarna för det fjärde kvartalet i jämförelse med publiceringen som tillgängliggjordes den 28 februari 2022:

Försörjningsbalansen

Publicerad volymutveckling i faktiska tal kvartalen 2022 jämfört med motsvarande kvartal föregående år samt revideringar i volymutveckling jämfört med föregående publicering.

År 2022	Volymutveckling, procent Kv 4	Revidering, procentenheter Kv 4
BNP	-0,2	0,7
Hushållens konsumtion (inkl HIO)	-2,2	-0,1
Offentlig konsumtion	0,8	0,0
Fast bruttoinvestering	2,5	0,0
Lagerinvestering*	-1,0	-0,1
Export	5,3	2,0
'-varor	3,4	3,0
'-tjänster	9,3	-0,2
Import	3,7	0,1
'-varor	-0,2	0,2
'-tjänster	11,7	0,2

* Lagerinvesteringar redovisas som bidrag till BNP-utvecklingen

BNP från produktionssidan

Publicerad volymutveckling kvartalen 2022 jämfört med motsvarande kvartal föregående år samt revideringar i volymutveckling jämfört med föregående publicering, kalenderkorrigerade värden (för helåret utveckling i faktiska tal)

År 2022	Volymutveckling kalenderkorrigerad, procent	Revidering (nuvarande - föregående), procentenheter
	Kv 4	Kv 4
BNP	-0,2	0,7
Därav		
Varuproducenter	-0,6	1,1
Tjänsteproducenter	-0,9	1,1
Offentliga myndigheter	2,7	0,0
FV HIO	3,2	0,0
Produktskatter	-0,5	0,0
Produktsubventioner	10,0	0,0

Korrigeringen påverkar även sektorräkenskapernas utfall för kvartal 4 2022 jämfört med publicerade underlag den 2023-02-28. För mer information, se kommentarer i publicerade tabeller för sektorräkenskaper på kvartal och år.

Sammanfattning

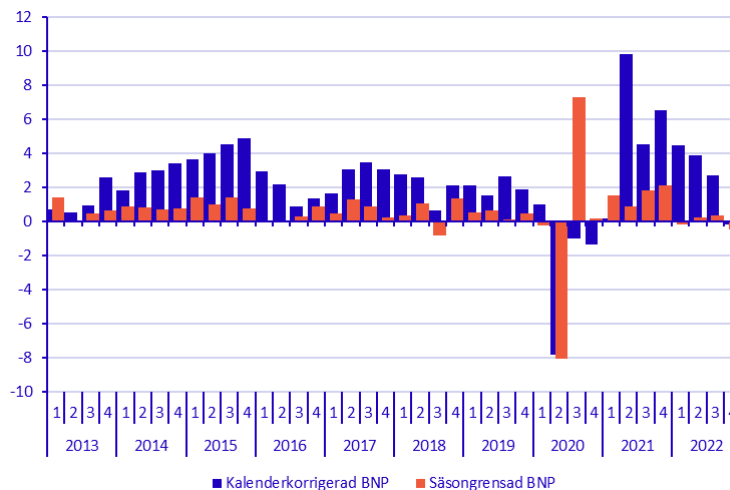
Svag inhemsk användning sänkte BNP

Svensk ekonomi vände ner fjärde kvartalet 2022 med en bred nedgång i inhemsk användning. Hushållens konsumtion fortsatte den minskning som inleddes tredje kvartalet samtidigt som den starka investeringsutvecklingen under årets första tre kvartal slog om till minustal. Nedgången dämpades av ett starkare exportnetto.

Sveriges BNP minskade med 0,5 procent fjärde kvartalet, säsongrensad och jämfört med tredje kvartalet 2022. Jämfört med fjärde kvartalet föregående år minskade BNP med 0,2 procent. Kvartalet hade samma antal arbetsdagar som motsvarande period föregående år.

BNP-indikatorn som publicerades den 30 januari visade på en BNP-nedgång för fjärde kvartalet på 0,6 procent i säsongrensad kvartalstakt och 0,6 procent i kalenderkorrigerad årstakt.

BNP, procentuell förändring, säsongrensad och jämförd med kvartalet innan respektive kalenderkorrigerad och jämförd med motsvarande kvartal året innan

Lägre investeringar i fasta tillgångar och lager

Efter en period med kraftig lageruppbyggnad saktade ökningstakten tydligt in kvartal fyra vilket sänkte BNP med 0,8 procentenheter. Den största nedgången inom aggregatet skedde bland näringslivets tjänsteproducenter som slog om från lageruppbyggnad till lageravveckling. Även insatsvarulagren i industrin tyngde lagerbidraget genom en lägre lageruppbyggnad.

Fasta bruttoinvesteringar vände ner kvartal fyra där nedgången på 1,0 procent sänkte BNP-utvecklingen med 0,3 procentenheter. Bland investeringstyperna utgjordes största sänknet av bygginvesteringarna där både bostads- och övriga bygginvesteringar backade vilket sammantaget sänkte BNP med 0,3 procentenheter. Även maskininvesteringarna backade medan investeringar i immateriella tillgångar fortsatte upp, vilket dämpade nedgången med en tiondel.

Nedgången i investeringarna var i stort koncentrerad till näringslivets tjänsteproducenter med störst minskningar i fastighetsförvaltning och transporter som backade med 6,3 respektive 18,0 procent. Nedgången dämpades av ökande investeringar bland IKT-tjänsteproducenter. Bland varuproducenterna ökade investeringarna bland industri- och energibranscher vilket vägde upp en minskning i byggbranschen. Offentliga myndigheter ökade sina investeringar med uppgångar i samtliga delsektorer.

Hushållens konsumtion fortsatte ner och sjönk 0,4 procent under kvartalet. Efter nedgångar under tre av fyra kvartal 2022 var hushållens konsumtion 2,2 procent lägre än fjärde kvartalet 2021. Konsumtionsutgifter i löpande priser var 0,3 procent högre än föregående kvartal och 7,2 procent högre än fjärde kvartalet 2021. Bland ändamålsgrupperna utgjordes största sänknet av lägre svensk konsumtion utomlands vilken minskade med 7,1 procent. Nedgångar skedde även i livsmedel och möbler vilka backade med 1,6 respektive 3,5 procent. Utgifter för transporter ökade med 4,5 procent där största undergruppen utgifter för köp av fordon växte med 4,9 procent. Konsumtion av boende och energi växte med 0,8 procent i volym.

Offentliga myndigheters konsumtionsutgifter ökade med 0,2 procent där ökande konsumtion i kommuner och regioner vägde upp en nedgång bland statliga myndigheter.

Exporten ökade med 0,5 procent samtidigt som importen backade med 0,9 procent vilket stärkte exportnettot och gav en samlad effekt på BNP-utvecklingen på 0,6 procentenheter. I exporten ökade tjänstehandeln 3,0 procent med tillväxt i bland annat leasing- och uthyrningstjänster. Sjunkande varuexport höll tillbaka BNP-utvecklingen med 0,2 procentenheter där en sjunkande export av investeringsvaror vägde tyngre än en ökning i icke varaktiga konsumtionsvaror.

I varuimporten backade flertalet delaggregat men även här utgjordes största sänket av investeringsvaror som backade med 2,4 procent. Nedgången dämpades av ökande import av energivaror. Tjänsteimporten gick ner där lägre import av FoU och resevaluta tillsammans vägde tyngre än högre import av leasing- och uthyrningstjänster.

Bidrag till säsongrensad BNP-utveckling, procentenheter

	2022 Kv1	2022 Kv2	2022 Kv3	2022 Kv4
Hushållens konsumtion	-0,5	0,6	-0,8	-0,2
Offentlig konsumtion	0,0	-0,1	0,1	0,1
Fasta bruttoinvesteringar	0,3	0,6	0,1	-0,3
Lagerinvesteringar	-0,1	0,0	0,1	-0,8
Export	1,0	-0,1	1,3	0,2
Import	-0,8	-0,9	-0,5	0,4
Exportnetto	0,2	-0,9	0,8	0,6
BNP	-0,2	0,2	0,3	-0,5

Lägre förädlingsvärde i näringslivet

Förädlingsvärdet i näringslivet minskade med 0,7 procent med nedgångar för både varu- och tjänsteproducenter. Största nedgången på tjänstesidan skedde i handeln medan det var industrin och energibranscherna som stod för nedgången bland näringslivets varuproducenter.

Industrin och energibranscherna backade med 1,4 respektive 4,9 procent vilket sänkte BNP-utvecklingen med 0,2 procentenheter vardera, medan jordbruk och bygg växte. Förädlingsvärdet i energibranscherna i löpande priser var under kvartalet kvar på mycket höga nivåer runt 42 procent över kvartal fyra 2021 och 168 procent över kvartal fyra 2020.

Bland näringslivets tjänsteproducenter backade utöver handeln även företagstjänster och IKT-branscherna vilka båda sänkte BNP-utvecklingen med 0,1 procentenheter vardera. Utbildning, vård och omsorgsbranscherna vände upp efter två svaga kvartal och steg med 2,2 procent vilket höjde BNP-utvecklingen med en tiondel.

För näringslivet som helhet ökade insatsens andel av produktionsvärdet, vilket resulterade i en förädlingsvärdeutveckling jämfört med fjärde kvartalet föregående år 0,9 procentenheter under utvecklingen i bruttoproduktionen.

Till skillnad från näringslivet ökade förädlingsvärdet i offentliga myndigheter med tillväxt i samtliga delsektorer. Största bidraget kom från kommunerna som växte med 0,9 procent. Sammantaget lyfte offentliga myndigheters förädlingsvärdeutveckling BNP med en tiondel.

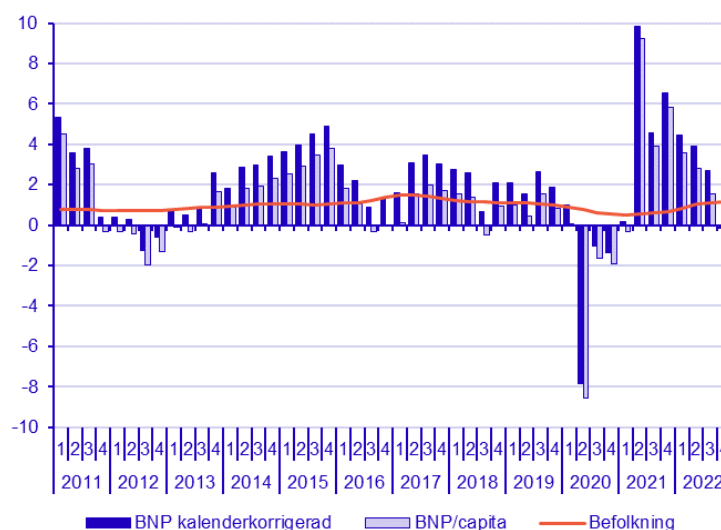
Antalet arbetade timmar i hela ekonomin ökade med 0,4 procent vilket tillsammans med BNP-fallet på 0,5 procent gav en arbetsproduktivitetsutveckling i hela ekonomin på -0,9 procent. Produktiviteten föll med 0,4 procent bland näringslivets varuproducenter och 1,4 procent bland tjänsteproducenter. Produktiviteten i offentliga myndigheter ökade med 0,2 procent.

Antalet sysselsatta i både hela ekonomin och i näringslivet ökade med 0,3 procent där en ökning bland tjänsteproducenter vägde upp fallande sysselsättning bland varuproducenter. Antalet sysselsatta i offentliga myndigheter ökade även den med 0,3 procent. I och med att sysselsättningen för hela ekonomin utvecklades svagare än arbetade timmar steg medelarbetstiden under kvartalet något.

BNP per capita vänder ner

BNP per capita minskade med 1,3 procent fjärde kvartalet jämfört med motsvarande kvartal föregående år. Genomsnittet sedan 2013 uppgår till en ökning på 1,2 procent. Befolkningen ökade med 1,1 procent under samtidigt som BNP minskade med 0,2 procent.

Procentuell ökning i volym för kalenderkorrigerad BNP och BNP per capita

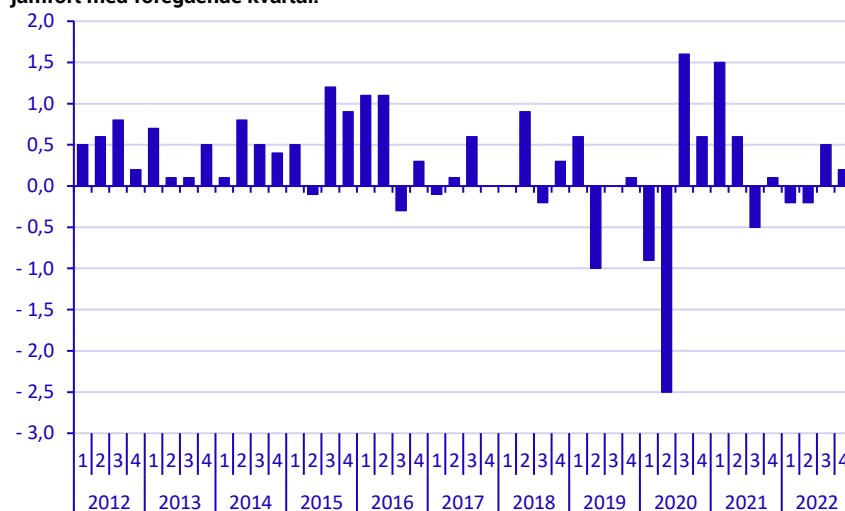

Offentlig konsumtion

Konsumtionen i offentliga myndigheter ökade

Den offentliga konsumtionen ökade med 0,2 procent fjärde kvartalet, säsongrensad och jämfört med föregående kvartal. Det är regionerna och kommunerna som står för ökningen.

Offentliga myndigheters konsumtionsutgifter, volymförändring procent, säsongrensad, jämfört med föregående kvartal.

Den offentliga konsumtionen ökade och uppgången bygger på ökad konsumtion i kommun och regioner. Konsumtionen i staten minskade.

Bidrag till den offentliga konsumtionen och volymutveckling per delsektor fjärde kvartalet 2022, bidrag i procentenheter och volymutveckling i procent, säsongrensad, jämfört med föregående kvartal.

Delsektor	Volymutveckling	Bidrag	Genomsnittlig Volymutveckling*
Staten	-0,2	-0,1	0,3
Regioner	0,3	0,1	0,2
Primärkommuner	0,5	0,2	0,3
Totalt	0,2	0,2	0,2

*Avser åren 2013-2022.

Kommunernas konsumtion ökade

Kommunerna står för ungefär hälften av de totala offentliga konsumtionsutgifterna där utbildning och socialt skydd är de största utgiftsposterna. Både konsumtionen och produktionsvärdet ökade med 0,5 respektive 0,3 procent, säsongrensad, det fjärde kvartalet jämfört med föregående kvartal. Arbetade timmar ökade med 0,9 procent och antalet sysselsatta med 0,3 procent.

Kommunernas individuella produktion utgör 75 procent av kommunernas totala produktion och beräknas med volymindex utifrån antalet barn och elever i förskola respektive skola, samt antalet vårdtagare inom socialt skydd. Volymerna i skolan är justerade för ukrainska elever.

Ökad konsumtion inom regionerna

Regionernas konsumtion ökade med 0,3 procent det fjärde kvartalet, säsongrensats och jämfört med närmast föregående kvartal.

Produktionsvärdet ökade med 0,1 procent. Sociala naturaförmåner ökade med hela 2,5 procent, där inköp av vårdtjänster från privata vårdgivare och läkemedelsförmånen ingår. Arbetade timmar ökade med 0,2 procent jämfört med föregående kvartal medan antalet sysselsatta ökade med 0,3 procent. Ökningen i timmarna beror delvis på minskad frånvaro.

Regionernas individuella produktion beräknas med volymindex utifrån antalet vårdtillfällen. Antalet coronapatienter ökade medan antalet coronavaccinationer minskade jämfört med det tredje kvartalet.

De statliga konsumtionsutgifterna minskade

Statens konsumtionsutgifter minskade med 0,2 procent det fjärde kvartalet, säsongrensats och jämfört med föregående kvartal.

Produktionsvärdet ökade med 0,6 procent under samma period.

Förbrukningskostnader ökade med 1,1 medan arbetskostnaderna minskade med 0,6 procent jämfört med föregående kvartal. Utgifter för sociala naturaförmåner minskade med 2,8 procent efter en stark uppgång det tredje kvartalet. Antalet arbetade timmar minskade med 0,4 procent medan antalet sysselsatta ökade med 0,4 procent.

Minskningen i timmar förklaras delvis av ökad frånvaro.

Inkomster och sparande

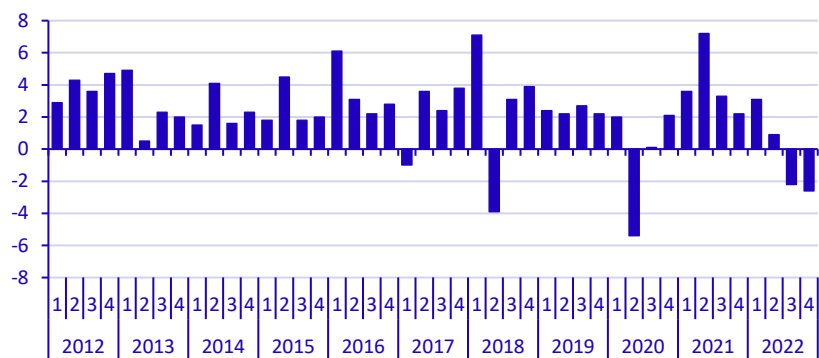
Fortsatt fallande real disponibel inkomst

De stora prisökningarna som hushållen¹ ställdes inför ligger bakom minskningen. Även sparande fortsatte att minska.

Utvecklingen baseras på faktiska värden och i jämförelse med motsvarande kvartal föregående år om inget annat anges.

Fjärde kvartalet ökade hushållens disponibla inkomster med 46 mdkr. Rensat för de prisökningar som hushållen ställts inför minskar deras reala disponibla inkomst med 2,6 procent jämfört med samma kvartal 2021.

Hushållens disponibla inkomster, real procentuell utveckling jämfört med motsvarande kvartal föregående år

■ Hushållens disponibla inkomster, real utveckling

Både inkomster och utgifter ökade under det fjärde kvartalet. Mest ökade kapitalutgifterna, där bland annat räntekostnaderna ingår. Ökningen i egentliga löner ledde till att hushållen fick 34 mdkr mer än samma kvartal 2021, men de konsumerade samtidigt för 45 mdkr mer vilket är en ökning på 7,2 procent i löpande priser.

¹ Alla uppgifter avser de Egentliga Hushållen, sektor 14. Tidigare har fördjupningstexten fokuserat på hushållssektorn (hushåll inklusive HIO S14+S15) eftersom denna definition förekommer vid internationella jämförelser av hushållens variabler.

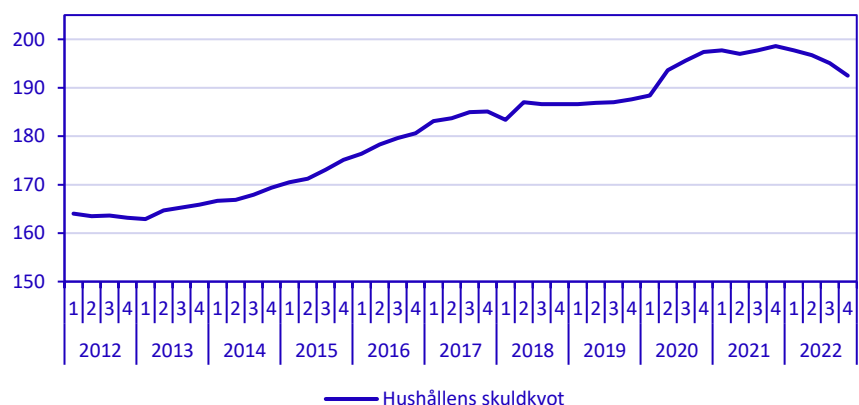
Inkomster och utgifter för hushållen, löpande priser, miljarder kronor

	2022 Kv4	Förändring mot 2021 Kv4
Egentliga löner	571	6,3%
Sociala Avgifter, tillgång	112	2,0%
Driftsöverskott egna hem	12	21,0%
Sammansatt förvärvsinkomst	29	3,6%
Kapitalinkomster	96	9,8%
Kapitalutgifter	28	200,1%
Primärinkomstsaldo	792	3,8%
Transfereringsinkomster	260	10,0%
Sociala förmåner, tillgång	219	4,4%
Andra löpande transfereringar, tillgång	41	53,8%
Transfereringsutgifter	376	1,8%
Inkomst- och övr. löpande skatter	210	1,7%
Sociala Avgifter, användning	139	0,9%
Andra löpande transfereringar, användning	28	7,6%
Disponibel inkomst	676	7,3%

Hushållens sparande minskade

Sparandet minskade med 5 mdkr och uppgick till 54 mdkr. Det är en minskning med 8,8 procent. Sparkvoten uppgick till 7,4 procent och skuldkvoten, mätt som låneskuld som andel av hushållens disponibla inkomst, uppgick till 192,5 procent vilket är en minskning med 6,1 procentenheter sedan fjärde kvartalet 2021 då skuldkvoten nådde toppnivå.

De egentliga hushållens skuldkvot, procent av disponibel inkomst

Elstödet påverkade hushållens inkomster och sparande fjärde kvartalet

Det elstöd som börjar betalas ut i februari 2023 påverkade hushållens disponibla inkomst och sparande det fjärde kvartalet 2022. Elstödet

höjer hushållens sparande för fjärde kvartalet 2022 med 17 miljarder kronor.

För mer information om hur elstödet hanteras i Nationalräkenskaperna, läs [Hur elstöd från Svenska kraftnät ska redovisas i offentliga finanser \(pdf\)](#)

Underskott i de offentliga finanserna

Finansiellt sparande för total offentlig förvaltning redovisade ett underskott fjärde kvartalet på 42,9 mdkr, vilket kan jämföras med ett underskott på 20,8 mdkr ett år tidigare. Det försämrade sparandet berodde främst på ökande konsumtions- och investeringsutgifter.

De tre delsektorerna staten, kommunerna och regionerna visade alla underskott. Gemensamt var konsumtions- och investeringsutgifter höga under årets sista kvartal. Exempelvis ökade konsumtionsutgifterna för offentlig förvaltning med 23,3 mdkr jämfört med ett år tidigare. Sociala trygghetsfonder redovisade däremot överskott under kvartalet.

För helåret 2022 noteras en delvis annan bild där kommuner och regioner redovisade överskott. En av anledningarna var coronarelaterade stöd i inledningen av året. Motsatt gällde för staten, trots ovanligt stora utdelningar andra kvartalet. Sociala trygghetsfonder bidrog till det samlade överskottet för offentlig förvaltning där utdelningarna andra kvartalet var en bidragande orsak.

Finansiellt sparande inom offentlig förvaltning, miljarder kronor (avrundat)

	2022kv1	2022kv2	2022kv3	2022kv4	2022
Offentlig förvaltning	-4,0	78,3	1,9	-42,9	33,4
Statlig förvaltning	-30,8	41,3	-3,2	-12,8	-5,4
Sociala trygghetsfonder	-0,1	13,5	1,7	3,5	18,7
Kommuner	15,7	14,3	3,5	-26,1	7,4
Regioner	11,2	9,2	-0,1	-7,6	12,8

Elstödet i de offentliga finanserna

Elstöd från extraordinära kapacitetsavgifter (flaskhalsintäkter) omförs via staten innan utbetalning till elkonsumenter. Det påverkade statens inkomster och utgifter lika mycket med oförändrat sparande som följd. Elstödet uppgick till 17 mdkr fjärde kvartalet. Trots att pengarna inte betalades ut till hushåll under det fjärde kvartalet bokförs de då, eftersom äganderätten till pengarna övergick till hushållen i samband med Energimarknadsinspektionens beslut den 17 november.

Stödåtgärder i spåren av coronapandemin har fasats ut i rask takt under året som varit. Under treårsperioden som pandemin pågått är bedömningen att stödåtgärder summerat till 337 mdkr.

Avstämning

Avstämning av fjärde kvartalet 2022

För att redovisa ett entydigt resultat för BNP görs en avstämning av beräkningarna från produktions- och användningssidan. Det innebär att den ena sidan justeras nedåt och den andra sidan uppåt. Innan avstämningen, och innan den slutliga restposten (skillnaden mellan produktions- och användningssidan) är klar, har beräkningsresultaten analyserats och eventuella bedömningskorrigeringar gjorts. Därefter görs en modellbaserad justering av beräkningen från produktionssidan för att ta hänsyn till förändringar i inputkoefficienten; det vill säga förbrukningens andel av produktionen. Justeringen skattas med stöd av data avseende ingående och utgående moms samt import och export som baseras på momsregistret. Dessutom görs en justering av löpande priser för produktionssidan med hjälp av priser för både produktion och förbrukning. Därefter stäms produktions- och användningssidan i fasta priser av med samma belopp i absoluta tal, med 50 procent på produktionssidan och 50 procent på användningssidan.

Förbrukningens andel av produktionen i fasta priser ökade fjärde kvartalet och en justering på -0,7 procentenheter gjordes därför av BNP från produktionssidan i fasta priser.

Innan avstämning visade beräkningarna för fjärde kvartalet en skillnad på 1,6 procentenheter mellan användning och tillförsel i ekonomin. BNP-utvecklingen från användningssidan var -1,0 procent medan produktionssidan visade en tillväxt på 0,6 procent, jämfört med motsvarande kvartal föregående år. Det ledde till en avstämd BNP-utveckling på -0,2 procent. De senaste tio åren har skillnaden i BNP-utvecklingen mellan produktions- och användningssidan före avstämning i genomsnitt varit 1,0 procentenheter.

I föregående års prisnivå var produktionen 23,8 mdkr högre än användningen. I löpande priser var produktionen 76,6 mdkr högre än användningen. Med den ovan nämnda avstämningsprincipen på kvartal justerades användningssidan upp med 11,9 mdkr i fasta priser medan produktionssidan justerades ned med samma belopp. En riktlinje vid avstämningen i löpande priser är att restposten som kvarstår efter reflatering av fastprisavstämningen helt stämmas av genom justering av på produktionssidan och näringslivets förädlingsvärden. I praktiken innebär detta att avstämningarna beslutas i flera steg. Först bestäms korrigeringarnas storlek och allokering i föregående års prisnivå. Fastpriskorrigeringen reflateras och läggs på motsvarande sätt även i löpande priser. Återstående differens i löpande priser fördelas sedan ut på näringslivets förädlingsvärden. Sammanlagt justerades användningssidan upp med 13,8 mdkr i löpande priser och produktionssidan justerades ned med 62,8 mdkr.

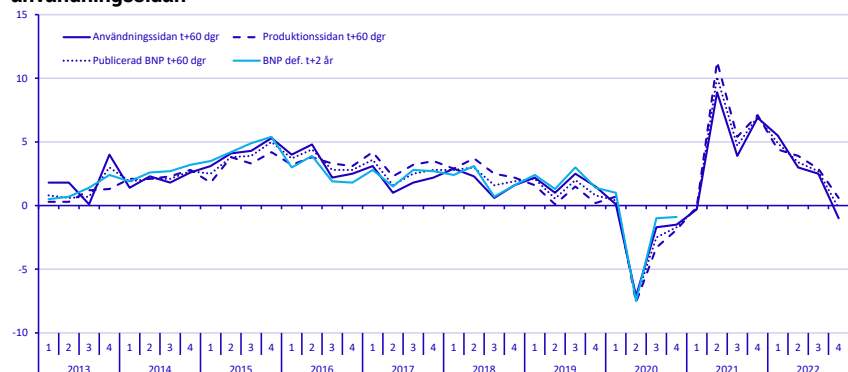
Vilka delar som har justerats samt storleken på korrigeringarna framgår av tabellen nedan. Där syns även utvecklingstalen för försörjningsbalansens och produktionens olika delkomponenter, samt volymförändringen mellan den första sammanställningen i nationalräkenskapernas databas och det nu publicerade resultatet. Den första versionen innehåller beräkningar baserade på det primära underlaget med justeringar för definitionsskillnader mellan nationalräkenskaperna och primärmaterialet. I detta läge har eventuella kompletteringar eller korrigeringar av primärkällorna förts in, inklusive justeringen av produktionssidan. Den differens som kvarstår och som redovisas i tabellen är de avstämningskorrigeringar som har gjorts för att få beräkningarna från produktions- respektive användningssidan att visa samma BNP.

Avstämning fjärde kvartalet 2022, faktisk volymutveckling samt i fasta (FP) och löpande priser (LP)

	Första	Publicerad	Förändring procentenhet	Korr mdkr FP	Korr mdkr LP
Hushållens konsumtionsutgifter	-2,4	-2,2	0,2	1,5	1,7
Offentliga konsumtionsutgifter	0,8	0,8	0,0	-	-
Fasta bruttoinvesteringar	1,9	2,5	0,6	2,3	2,5
Lager (effekt på BNP-förändring)	-1,1	-1,0	0,1	1,4	1,4
Export varor	2,9	3,4	0,5	2,3	2,7
Export tjänster	8,8	9,3	0,5	1,1	1,3
Import varor	0,4	-0,2	-0,6	-2,3	-2,9
Import tjänster	12,2	11,7	-0,5	-1,1	-1,3
BNP från användningssidan	-1,0	-0,2	0,8	11,9	13,8
Förädlingsvärde gruv- och tillv.industri	1,1	-0,2	-1,2	-2,3	-12,0
Förädlingsvärde övrig varuproduktion	-0,1	-1,2	-1,1	-1,6	-8,7
Förädlingsvärde tjänsteproduktion	0,2	-0,9	-1,1	-8,0	-42,1
Förädlingsvärde off.myndigheter	2,7	2,7	0,0	-	-
Produktskatter och produktsubventioner	-0,8	-0,8	0,0	-	-
BNP från produktionssidan	0,6	-0,2	0,8	-11,9	-62,8

Grafen nedan visar utvecklingen före avstämningsarna för BNP från produktionssidan respektive BNP från användningssidan. Utvecklingstalen som visas är de som resulterat från första beräkningen av respektive kvartal. I grafen visas också den avstämda BNP-utvecklingen från första publicering av respektive kvartal samt de definitiva beräkningarna som publiceras efter cirka två år.

Avstämningsintervall och avstämmningar för BNP från produktions- respektive användningssidan

Extremvärden i säsongrensningen

En säsongrensad series utseende över tid påverkas mycket av eventuella förekomster av extremvärden (så kallade outliers). En förekomst av ett extremvärde påverkar kraftigt det säsongrensade värdet för det kvartal där extremvärdet uppkommit, men även angränsande kvartal påverkas. Under framförallt andra och tredje kvartalet 2020 har det förekommit extremvärden i många serier både vad gäller BNP och arbetsinsats.

Säsongrensningen skapar diskrepanser mellan aggregat och dess beståndsdelar. För referensåret och efterföljande år fördelas därför diskrepansen för att uppnå summakonsistens. Från och med publiceringen av andra kvartalet 2020 har offentliga myndigheter undantagits från denna fördelning av diskrepansen, som en följd av att metoden bedömdes ge orimliga effekter på dessa serier. Det innebär med andra ord att summakonsistensen är bibehållen men att diskrepansen mellan BNP och huvudaggregaten samt mellan totala respektive sektors timmar har lagts på andra sektorer.

Mer information om extremvärden 2018:1–2022:4 återfinns på www.scb.se/nr0103 under *Fördjupad information*. Information angående revideringar av de säsongrensade serierna återfinns i avsnittet *Revideringar*.

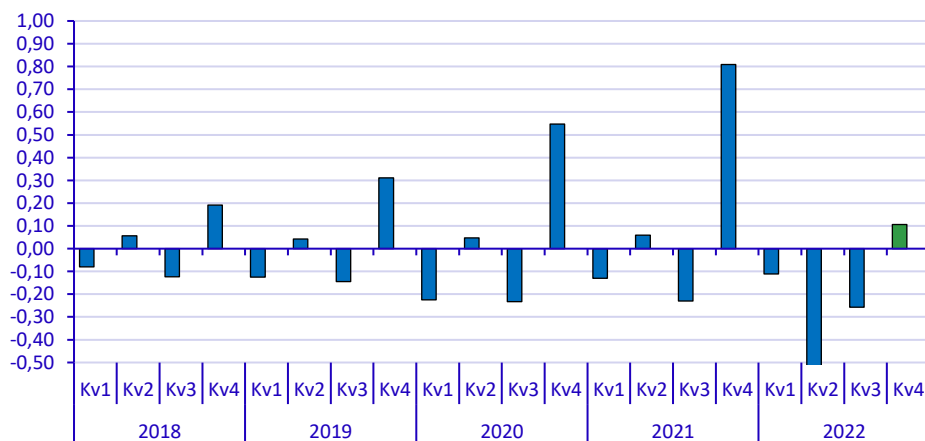
Revideringar

Revideringar av produkträkenkaperna (BNP)

Vid publiceringen av fjärde kvartalet 2022 redovisas även reviderade uppgifter för kvartalen 2021 samt för första, andra och tredje kvartalet 2022. Det är i enlighet med nationalräkenkapernas revideringspolicy. Kvartalen 2021 har reviderats främst som en följd av uppdaterade underlag för utrikeshandel med varor och tjänster, hushållskonsumtion samt för fasta bruttoinvesteringar. För första, andra och tredje kvartalet 2022 har uppdaterade underlag tagits in för samtliga områden där sådana funnits tillgängliga.

I diagrammet nedan redovisas reviderad volymutveckling för säsongrensad BNP enligt denna publicering jämfört med föregående publicering, från första kvartalet 2018 till tredje kvartalet 2022. För fjärde kvartalet 2022 görs en jämförelse med BNP-indikatorns senaste kvartalsutfall.

Revidering säsongrensad BNP-utveckling vid denna publicering jämfört med föregående ordinarie publicering, procentenheter. Revidering av BNP-indikatorns preliminära utfall i grönt

De säsongrensade serierna har reviderats både till följd av revideringar i faktiska tal men även som en konsekvens av uppdaterade skattningar av säsongkomponenter. För beräkningen av framför allt andra och tredje kvartalet 2020 har det förekommit extremvärden i ett flertal serier. I och med beräkningen av nya kvartal ändras i vissa fall säsongrensningsmodellernas tolkning av dessa extremvärden på ett sätt som ger upphov till revideringar utöver förändringar i faktiska tal.

Revideringar av kvartalen 2021

För 2021 har samtliga kvartal reviderats uppåt som en följd av ett flertal ändringar på både produktions- och användningssidan. På användningssidan har framförallt utrikeshandeln reviderats i betydande

utsträckning. Ändringarna berör tjänstehandeln och påverkar både export och import inom samtliga tjänsteslag, där nivåer och utvecklingstal för både import- och exportsidan revideras upp för årets samtliga kvartal. Orsaken till revideringarna är att undersökningen har adresserat så kallad undertäckning, där vissa uppgiftslämnare som ingår i populationen har saknats i urvalsramen för åren 2021 och 2022. Därutöver har vissa mindre revideringar gjorts som en följd av nya inkomna uppgifter från uppgiftslämnare. De totala revideringarna för tjänsteimporten och tjänsteexporten för helåret 2021 uppgår i löpande priser till 35 respektive 42 miljarder, där den största förklaringen till ändringarna är korrigeringarna av undertäckning i utrikeshandeln med tjänster. Mer detaljerad information om revideringarna i utrikeshandeln kommer att tillgängliggöras i samband med nästa publicering av undersökningen Utrikeshandel med tjänster den tredje mars. Hushållskonsumtionen har också reviderats, dels som en följd av uppdaterade leveranser från utrikeshandeln samt i viss utsträckning ändringar som en följd av upprättning av ett fel kopplat till boendeutgifter via månadsstatistiken för el. De fasta bruttoinvesteringarna har också reviderats, här bland annat investeringarna i bostäder har ändrats något som en följd av uppdaterade underlag från investeringsenkäten samt definitiva uppgifter rörande byggkostnader och -index. Revideringar har även uppstått inom övriga komponenter till följd av mindre justeringar av indata eller upprättningar. Avstämningen mellan användnings- och produktionssidan påverkas även något av revideringarna i den här beräkningen.

De nuvarande utvecklingstalen samt storleken på revideringarna syns i tabellerna nedan.

Försörjningsbalansen

Publicerad volymutveckling i faktiska tal kvartalen 2021 jämfört med motsvarande kvartal föregående år samt revideringar i volymutveckling jämfört med föregående ordinarie publicering

	Volymutveckling, procent					Revidering, procentenheter				
	Kv 1	Kv 2	Kv 3	Kv 4	Helår	Kv 1	Kv 2	Kv 3	Kv 4	Helår
BNP	-0,2	10,3	4,5	7,0	5,4	0,3	0,3	0,4	0,3	0,3
Hushållens konsumtion (inkl HIO)	-1,6	9,9	7,6	9,6	6,3	0,3	0,1	0,5	0,3	0,3
Offentlig konsumtion	0,8	5,6	2,3	2,4	2,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Fast bruttoinvestering	0,2	10,9	5,8	6,8	6,0	0,1	-0,4	-0,6	-0,7	-0,4
Lagerinvestering*	0,5	-0,5	0,4	1,4	0,5	0,0	0,0	0,0	0,2	0,1
Export	2,0	23,9	8,8	7,5	10,0	1,7	2,7	2,0	2,3	2,1
'-varor	3,0	25,9	5,2	4,3	8,9	0,4	0,5	0,4	0,2	0,3
'-tjänster	-0,8	19,1	18,0	15,1	12,7	4,9	8,1	5,9	7,1	6,5
Import	3,0	20,1	12,5	11,4	11,5	1,5	1,8	1,6	2,6	1,9
'-varor	7,5	21,2	7,7	7,9	10,8	0,2	0,1	0,1	0,7	0,3
'-tjänster	-6,9	17,4	23,6	18,9	12,8	4,0	5,6	4,7	6,5	5,2

*Lagerinvesteringar redovisas som bidrag till BNP-utvecklingen

På produktionssidan har förädlingsvärdena reviderats för samtliga kvartal. Det nya avstämningsläget bidrog på produktionssidan till vissa revideringar inom varu- och tjänsteproducenter. Metoden för beräkningar av produktskatter i fasta priser har justerats. Istället för att fastprisberäkna de löpande priserna med ett sammanvägt prisindex för konsumtion, investeringar och förbrukning vägs volymutvecklingen för respektive delpost samman för att få volymutvecklingen för produktskatterna. Därutöver är det framförallt revideringar i produktionsvärdeindex som förklarar ändringarna.

Produktionssidans revideringar framgår i tabellen nedan.

BNP från produktionssidan

Publicerad volymutveckling kvartalen 2021 jämfört med motsvarande kvartal föregående år samt revideringar i volymutveckling jämfört med föregående ordinarie publicering, kalenderkorrigerade värden (för helåret utveckling i faktiska tal)

	Volymutveckling					Revidering (nuvarande - föregående), procentenheter				
	kalenderkorrigerad, procent					Kv 1	Kv 2	Kv 3	Kv 4	Helår
BNP	0,2	9,8	4,5	6,5	5,3	0,3	0,3	0,4	0,2	0,4
Därav										
Varuproducenter	0,1	15,4	3,5	5,5	5,8	0,1	0,4	0,2	1,4	0,5
Tjänsteproducenter	-0,2	9,6	6,0	9,1	6,2	0,1	0,4	0,1	1,0	0,4
Offentliga myndigheter	0,6	5,1	1,9	0,8	2,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
FV HIO	-1,4	7,6	5,5	5,9	4,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Produktskatter	-0,2	7,4	5,1	6,8	4,9	2,0	0,8	2,9	-4,4	0,2
Produktsubventioner	-12,8	-3,1	2,0	-13,8	-7,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Revideringar av första, andra och tredje kvartalet 2022

I de fall det har funnits uppdaterade underlag för de första tre kvartalen så har det tagits in i denna publicering.

Tabellen nedan innehåller respektive komponents bidrag till försörjningsbalansen, vid denna samt föregående publicering.

BNP-bidrag första, andra och tredje kvartalet 2022 vid tidigare ordinarie publiceringar samt aktuell publicering, faktiska tal

	Publicerings- tillfälle	Hushållens konsumtion*	Offentlig konsumtion	Fasta brutto- investeringar	Lager**	Exportnetto	BNP
Kv 1	maj-22	2,6	0,1	0,4	1,1	-0,6	3,5
Kv 1	aug-22	2,6	0,2	1,4	1,7	-1,5	4,3
Kv 1	nov-22	2,6	0,2	1,4	1,6	-1,4	4,4
Kv 1	feb-23	2,2	0,2	1,4	1,7	-0,6	4,9
Kv 2	aug-22	2,4	-0,5	1,6	1,5	-1,6	3,4
Kv 2	nov-22	2,4	-0,6	1,7	1,5	-1,6	3,4
Kv 2	feb-23	2,5	-0,6	1,7	1,9	-2,1	3,4
Kv 3	nov-22	0,2	0,1	1,6	1,7	-1,0	2,5
Kv 3	feb-23	0,1	0,1	1,6	1,5	-0,6	2,7

* hushållen inkl HIO

** lagerinvesteringarnas bidrag till BNP-utvecklingen

På användningssidan har samtliga komponenter reviderats i någon utsträckning. De viktigaste revideringarna berör framförallt

utrikeshandeln där även 2022 påverkas av undertäckningshanteringen som nämns ovan i avsnittet för 2021. Utrikeshandeln revideras därutöver som en följd av nya uppgifter från uppgiftslämnare. De totala revideringarna i löpande priser för första till tredje kvartalet gällande tjänsteimport respektive tjänsteexport uppgick till sammanlagt 70 respektive 62 miljarder kronor. Huvudförklaringen till revideringarna är undertäckningskorrigeringar, men kvartalen 2022 innehåller dock betydande övriga revideringar kopplat till nyinkomna uppgifter från uppgiftslämnare jämfört med 2021, vilket förklarar varför revideringarna är betydligt större för år 2022. Hushållskonsumtionen revideras också, dels som en följd av revideringarna i utrikeshandeln, dels på grund av revideringar kopplade till utgifter för transporter och fordon samt revideringar i omsättningsstatistiken vilket påverkar ett flertal ändamål. Fasta bruttoinvesteringar revideras främst som en följd av revideringar i investeringsenkäten och slutligen revideras också lagerinvesteringarna på grund av nya uppgifter från lagerundersökningen.

I tabellen nedan redovisas dels volymutveckling för försörjningsbalansens komponenter vid denna publicering samt skillnaden i procentenheter jämfört med föregående publicering.

Publicerad volymutveckling första, andra och tredje kvartalet 2022 jämfört med motsvarande kvartal föregående år samt revideringar i volymutveckling jämfört med föregående ordinarie publicering

	Volymutveckling, procent			Revidering, procentenheter		
	Kv 1	Kv 2	Kv 3	Kv 1	Kv 2	Kv 3
BNP	4,9	3,4	2,7	0,5	0,0	0,2
Hushållens konsumtion (inkl HIO)	5,1	5,7	0,3	-0,9	0,2	-0,2
Offentlig konsumtion	0,7	-2,2	0,4	0,0	0,1	0,1
Fast bruttoinvestering	5,9	6,6	6,2	0,1	0,1	0,0
Lagerinvestering*	1,7	1,9	1,5	0,1	0,4	-0,2
Export	7,4	5,2	8,8	2,0	0,1	3,6
'-varor	5,3	-0,1	6,9	1,5	-1,5	1,9
'-tjänster	13,1	19,0	13,1	3,2	3,6	7,5
Import	9,7	11,2	10,8	0,4	1,5	2,9
'-varor	3,9	2,6	4,3	0,5	-0,3	-0,5
'-tjänster	24,4	31,5	24,3	-0,4	4,6	9,7

* Lagerinvesteringar redovisas som bidrag till BNP-utvecklingen

Produktionssidan har reviderats till följd av uppdaterade underlag för bland annat produktionsvärdeindex (PVI), vilket påverkar större delen av näringslivet. Därutöver påverkas framförallt produktskatterna av samma modelländringar som nämns ovan i föregående avsnitt om revideringar 2021. Mindre revideringar har även gjorts för HIO, där nya underlag för kapitalförslitning har inkommit som en följd av ändrade

fasta bruttoinvesteringar. Storleken på revideringarna syns i tabellen nedan.

BNP från produktionssidan

Publicerad volymutveckling första och andra kvartalet 2022 jämfört med motsvarande kvartal föregående år samt revideringar i volymutveckling jämfört med föregående ordinarie publicering, kalenderkorrigerade värden

	Volymutveckling kalenderkorrigerad, procent			Revidering (nuvarande - föregående), procentenheter		
	Kv 1	Kv 2	Kv 3	Kv 1	Kv 2	Kv 3
BNP	4,5	3,9	2,7	0,6	0,0	0,2
Därav						
Varuproducenter	1,2	1,8	3,1	0,3	-1,0	-1,6
Tjänsteproducenter	8,2	6,4	3,0	1,2	-0,8	-0,5
Offentliga myndigheter	0,3	-0,7	1,6	0,2	-0,1	0,3
FV HIO	3,0	5,0	4,5	0,3	0,3	0,3
Produktskatter	5,0	5,3	2,0	-0,5	5,1	6,4
Produktsubventioner	3,6	3,5	-1,7	0,6	0,5	0,2

Revideringar av sektorräkenskaperna

Vid denna publicering har sektor utlandet reviderats från första kvartalet 2019 till och med tredje kvartalet 2022. Följaktligen har motssektorrevideringar gjorts baserat på det nya underlaget för utlandssektorn.

Övriga sektorer har reviderats från första kvartalet 2021 till och med tredje kvartalet 2022.

Finansiellt sparande för total offentlig förvaltning reviderades upp något första och tredje kvartalet, och ner andra kvartalet. Tillsammans reviderades sparandet för de tre kvartalen upp med 1,5 mdkr. Det var främst inkomstskatterna som reviderades upp. Nedrevidering av konsumtionsutgifterna bidrog också medan nedrevidering av ränteintäkterna motverkade till viss del. Helåret 2021 reviderades upp med 5,5 mdkr vilket resulterade i att ett tidigare redovisat underskott förbyttes till ett litet överskott på 1,3 mdkr. Orsaken till revideringen var framför allt högre bolagsskatter enligt Taxeringsutfallet.

Tidsserie BNP-revideringar

I tabellen nedan redovisas BNP-utvecklingen för de olika kvartalen vid respektive beräkningstillfälle.

Publicerad faktisk volymutveckling för BNP vid olika beräkningstillfällen

År	Beräknings- tidpunkt	Kvartal 1	Kvartal 2	Kvartal 3	Kvartal 4
2020	2020 maj	0,4			
	2020 aug	0,7	-7,3		
	2020 nov	0,6	-7,1	-2,5	
	2021 feb	0,3	-7,3	-2,4	-1,7
	2021 maj	0,2	-7,7	-1,9	-1,5
	2021 aug	0,2	-7,6	-2,0	-1,5
	2021 nov	0,1	-8,0	-2,0	-1,6
	2022 feb	0,1	-8,0	-2,1	-1,6
	2022 maj	1,0	-7,5	-1,0	-0,9
	2023 feb	1,0	-7,5	-1,0	-0,9
2021	2021 maj	-0,5			
	2021 aug	-0,7	10,2		
	2021 nov	-0,4	10,0	4,7	
	2022 feb	-0,4	9,8	4,2	5,7
	2022 maj	-0,3	10,1	4,5	6,3
	2022 aug	-0,4	10,1	4,2	6,5
	2022 nov	-0,5	10,0	4,1	6,7
	2023 feb	-0,2	10,3	4,5	7,0
2022	2022 maj	3,5			
	2022 aug	4,3	3,4		
	2022 nov	4,4	3,4	2,5	
	2023 feb	4,9	3,4	2,7	-0,2